

โรคสมาธิสั้นนั้นพบได้บ่อยในเด็กโดยพบถึง 3-10% ของเด็กวัยเรียนแต่โดยทั่วไปแล้วแพทย์มักให้การวินิจฉัยและให้การรักษาโรคสมาธิสั้นเมื่อเด็กเข้าวัยเรียนแล้ว คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่1 หรืออายุประมาณ6-7 ปี

โรคสมาธิสั้นนั้นพบได้บ่อยในเด็ก โดยพบถึง 3-10 % ของเด็กวัยเรียน แต่โดยทั่วไปแล้วแพทย์มักให้การวินิจฉัยและให้การรักษาโรคสมาธิสั้น เมื่อเด็กเข้าวัยเรียนแล้ว คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่1 หรืออายุประมาณ 6-7 ปี แต่เนื่องจากปัจจุบันคุณพ่อคุณแม่รวมถึงคุณครูมีความรู้ความเข้าใจกลุ่มอาการนี้มากขึ้น ดังนั้นจึงไม่แปลกเลยครับ ที่มีการส่งเด็กมาปรึกษาแพทย์มากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยอนุบาล บางครั้งอาจพบว่าเด็กบางคนคล้ายเด็กสมาธิสั้น แต่จริงๆ ไม่ใช่ อาจเรียกว่าเป็นสมาธิสั้นเทียมก็ได้

เราลองมาดูกันว่าเด็กสมาธิสั้นเทียมเกิดจากภาวะอะไรได้บ้าง

เด็กกลุ่มนี้จะซนมากเนื่องมาจากการที่เด็กไม่ได้รับการควบคุมกฎเกณฑ์ระเบียบวินัย จากพ่อแม่อย่างเพียงพอ พุดง่าย ๆ ก็คือเด็กคือที่พ่อแม่ตามใจนั่นเองครับ

เนื่องจากพ่อแม่ห้ามอะไร ก็จะไม่ฟังเลย และพ่อแม่เองก็ไม่มีวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการควบคุมลูกด้วย เด็กกลุ่มนี้จึงสามารถทำอะไรก็ได้ที่อยากทำ เคลื่อนไหวได้ทุกทิศทาง มักจะหยิบจับของที่ไม่ควรเล่น อาจจะทำร้ายของ ทำของเสียหาย ปีนป่าย เล่นโลดโผน

เวลาโกรธก็อาจมีพฤติกรรมก้าวร้าวด้วยเช่นทำร้ายคนอื่น ตีพ่อแม่ ทำร้ายตัวเองขว้างปาสิ่งของ เด็กกลุ่มนี้จึงถูกสงสัยว่าจะเป็นโรคสมาธิสั้นหรือเปล่า

ระบบการศึกษา

อาการคล้ายสมาธิสั้นแบบนี้มักพบในเด็กอนุบาลที่ถูกเร่งเรียน เนื่องจากการสอบแข่งขันเป็นปัญหาในระบบการศึกษาไทยมาตลอด เด็กถูกฝึกให้ท่องจำมากที่สุด ฝึกทำข้อสอบ คิดคำนวณให้เร็วที่สุด ถูกตอ้งที่สุด เพื่อที่จะได้มีโอกาสสูงที่สุดในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย

การจะสอบแข่งขันให้ชนะเพื่อแย่งกันเข้ามหาวิทยาลัยและคณะที่ดีที่สุด ก็ต้องไถ่ลงมาเป็นการแข่งขันกันเพื่อให้ได้โรงเรียนมัธยมปลายที่ดีที่สุด และเพื่อจะได้เข้าโรงเรียนมัธยมปลายที่ดีที่สุด ก็ต้องแย่งกันเข้าโรงเรียนมัธยมต้นดีๆ ไถ่ลงมาถึงจะได้เข้าโรงเรียนมัธยมต้นที่ดีที่สุด

ก็ต้องแย่งกันเข้าโรงเรียนประถมดีๆ ให้ได้ก่อน จนกระทั่งระดับล่างสุดคือเร่งเรียนในวัยอนุบาล เด็กอนุบาล 2 หรืออนุบาล 3 บางคนถูกเร่งให้เรียนอ่านเขียน ต้องผสมคำภาษาไทย ภาษาอังกฤษได้ ต้องบวกลบเลขสองหลัก ท่องสูตรคูณแม่ 7 ให้ได้

จริงอยู่ที่อาจจะมีเด็กอนุบาลส่วนหนึ่งมีสมาธิต่อเนื่อง นั่งเรียนแบบเน้นวิชาการพอได้

แต่โดยทั่วไปแล้วพัฒนาการในเรื่องสมาธิของเด็กอนุบาลส่วนใหญ่นั้นจะไม่ต่อเนื่อง สนใจอะไรได้ไม่นานนัก วัยอนุบาลจึงควรเน้นกิจกรรม เรียนผ่านการเล่น และส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยความสุข เด็กควรเริ่มเรียนวิชาการจริงจังเมื่ออายุเข้าวัยเรียนแล้ว คือชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 หรืออายุประมาณ 6-7 ปี

ซึ่งเป็นช่วงวัยที่สมาธิจะยาวและต่อเนื่องขึ้น แต่ถ้าเด็กอนุบาลส่วนหนึ่งถูกคุณครูและระบบการศึกษาคาดหวังให้หนึ่งนึ่งๆ นานๆ เป็นชั่วโมง เพื่อคัดๆ เขียนๆ ท่องๆ จำๆ จึงทำให้เกิดปัญหากับเด็กที่ปกติกลุ่มหนึ่ง ซึ่งยังไม่พร้อมและไม่สามารถทำเช่นนั้นได้ครับ

ดังนั้นจึงเป็นที่มาของการที่คุณครูหรือคุณพ่อคุณแม่บางคน ส่งลูกมาปรึกษาเพราะสงสัยว่าจะสมาธิสั้น

นอกจากนั้นความคาดหวังยังทำให้เกิดการควดิวิชาเด็กอนุบาลสาม เพื่อจะได้สอบเข้าโรงเรียนประถมดีๆ

ภาพผู้ปกครองอุ้มลูกน้อยวัยอนุบาลดูประกาศผลสอบเข้าที่บอร์ดของโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ผู้ผิดหวังทั้งพ่อแม่และลูกบางคนร้องไห้หน้าตาซีม

ลูกน้อยวัยอนุบาลอาจถามพ่อแม่ว่า "หนูไม่เก่งหรือ จึงเข้าโรงเรียนนี้ไม่ได้" ทั้งๆ ที่ความสามารถในการสอบแข่งขันอาจไม่ใช่ปัจจัยเดียวของความสำเร็จทางการศึกษา

แต่มีปัจจัยเรื่องของสมอง การเรียนรู้ด้วยความสุข และศักยภาพด้านต่างๆ ของคนเรามาเกี่ยวข้องมากมายครับ

เด็กปัญญาเลิศ

เด็กกลุ่มนี้คือเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงมาก (I.Q. อาจสูงถึง 130-140) เด็กกลุ่มนี้ก็จะดูคล้ายเด็กสมาธิสั้นครับ เนื่องจากความที่เขาฉลาดมาก

จึงมักมีความอยากรู้อยากเห็น มีพลังงานในตัวเองมาก นอกจากนี้เขาจะมีสมาธิดีมากเฉพาะเรื่องซึ่งตนเองสนใจเท่านั้น ถ้าเรื่องไหนไม่อยู่ในความสนใจ

ก็อาจไม่สนใจเลย จึงดูคล้ายเด็กสมาธิสั้นได้

เรื่องไหนที่สนใจ เขาก็จะพยายามค้นคว้าจนมีความรู้เกินวัย ที่ผมเคยเจอก็เช่นเด็กปัญญาเลิศบางคนสนใจเรื่องเครื่องบินก็จะค้นคว้าจนรู้จักเครื่องบินทุกรุ่น

รู้ไปจนถึงเครื่องยนต์กลไกในการบิน และการบังคับการบินในห้องนักบิน บางคนสนใจเรื่องดาราศาสตร์ อาจศึกษาลึกลงไปถึงวงโคจรของดาวอังคารเลยทีเดียว

อย่างไรก็ตาม กลุ่มอาการสมาธิสั้นเทียมทั้งหมดที่กล่าวมานี้ คุณพ่อคุณแม่หรือคุณครูไม่ควรวินิจฉัยเองนะครับ ควรให้แพทย์ตรวจประเมินก่อนเสมอ

โดยเฉพาะกลุ่มที่ขาดการควบคุมกฎเกณฑ์ แพทย์อาจต้องให้คำแนะนำในการปรับพฤติกรรม และถึงแม้จะสงสัยว่าเป็นสมาธิสั้นเทียม

แต่แพทย์ก็ต้องติดตามอาการต่อไป เนื่องจากเด็กอนุบาลที่มีปัญหาพฤติกรรมหรือปัญหาการเรียน ส่วนหนึ่งเมื่อโตขึ้นก็อาจเป็นโรคสมาธิสั้นจริงๆ ก็ได้ครับ